

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
„СРБИЈА ВОЗ“ а.д.
ЗА 2017. ГОДИНУ

I	ОПШТИ ПОДАЦИ	3
I а	ОПИС ПОСЛОВНЕ АКТИВНОСТИ И ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА	4
1.	Опис пословних активности	4
2.	Организациона структура	4
II	ПРИКАЗ РАЗВОЈА, ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА И РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА	5
1.	Извештај пословодства о реализацији усвојене пословне политике	5
2.	Анализа остварених прихода, расхода и резултата пословања и рачуна анализа	5
3.	Информације о остварењима друштва по сегментима у складу са захтевима МСФИ	8
3.1	Главни купци, добављачи и сегменти	8
4.	Информације о стању (број и %), стицању, продаји и поништењу сопствених акција	9
5.	Износ, начин формирања и употребу резерви током последње две године	9
II а	ИНФОРМАЦИЈА О КАДРОВСКИМ ПИТАЊИМА	10
III	УЛАГАЊА СА ЦИЉЕМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	10
IV	ДОГАЂАЈ ПО ЗАВРШЕТКУ ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ	11
1.	Битни пословни догађаји који су се десили од дана билансирања до дана подношења извештаја	11
2.	Наплаћена отписана или исправљена потраживања	11
3.	Судски спорови изгубљени након истека пословне године	11
V	ОПИС БУДУЋЕГ РАЗВОЈА ДРУШТВА ПРОМЕНА У ПОСЛОВНИМ ПОЛИТИКАМА ДРУШТВА, КАО И ГЛАВНИХ РИЗИКА И ПРЕТЊИ	13
1.	Опис очекиваног развоја друштва у наредном периоду	13
2.	Главни ризици и претње којима је изложено привредно друштво	13
VI	АКТИВНОСТИ ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА	14
VII	ОТКУП СОПСТВЕНИХ АКЦИЈА	14
VIII	ОГРАНЦИ	14
IX	ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ	14
X	УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА И ПОЛИТИКЕ ЗАШТИТЕ, ИЗЛОЖЕНОСТ ЦЕНОВНОМ РИЗИКУ, КРЕДИТНОМ РИЗИКУ, РИЗИКУ ЛИКВИДНОСТИ И РИЗИКУ НОВЧАНОГ ТОКА	15
XI	ПРЕГЛЕД ПРАВИЛА КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА	20

I ОПШТИ ПОДАЦИ

1	Пословно име	Акционарско друштво за железнички превоз путника „Србија Воз“	
	Седиште и адреса	Београд, Немањина 6	
	Матични број	21127124	
	ПИБ	109108438	
2	Веб сајт и имејл адреса	www.srbvoz.rs ; office@srbvoz.rs	
3	Број и датум Решења о упису у Регистар привредних субјеката	БД 69669/2015 од 10.08.2015. г.	
4	Делатност (шифра и опис)	4910 Железнички превоз путника, даљински и регионални	
5	Број запослених (на дан 31.12.2017. г.)	2.185	
6	Број акционара (на дан 31.12.2017. г.)	1	
7	Име и презиме акционара	Број акција на дан 31.12.2017. г.	Број акција на дан 31.12.2017. г.
	Република Србија	21.106.082	100 %
8	Вредност основног капитала		21.106.082.000
9	Број издатих акција – обичне	21.106.082	
	ISIN број	ISIN RSSVOZE 58708	
	CIF код	ESVUFR	
11	Пословно име, седиште и пословна адреса ревизорске куће која је ревидирала последњи финансијски извештај	FinExpertiza d.o.o, Beograd Nušićeva 15, Beograd	
12	Назив организованог тржишта на које су укључене акције	Акције се не котирају на берзи	

I а ОПИС ПОСЛОВНЕ АКТИВНОСТИ И ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

1. Опис пословних активности

„Србија Воз“ а.д. (у даљем тексту „Друштво“) се бави железничким превозом путника, даљинским и регионалним, као и обављањем других делатности у складу са законом. Друштво је на основу спроведеног поступка статусне промене регистровано у Регистар привредних субјеката, Решењем БД 69669/2015 од 10.08.2015. године са матичним бројем 21127124, Порески идентификациони број Друштва је 109108438. Седиште Друштва је у Београду, улица Немањина број 6.

2. Организациона структура

Правилником о организацији и систематизацији Акционарског друштва за железнички превоз путника „Србија Воз“, Београд утврђена је организација Друштва по пословима који су организовани у секторима/центрима, као организационим облицима, и то: Сектор за саобраћајне послове, Сектор за вучу возова, Сектор за одржавање возних средстава, Сектор за комерцијалне послове и продају, Сектор за информационо комуникационе технологије и маркетинг, Сектор за финансијско рачуноводствене послове, план и попис, Сектор за набавке и стоваришне послове, Сектор за правне послове, Сектор за људске ресурсе и корпоративну одговорност, затим Центар за међународну сарадњу, Центар за унутрашњу контролу, Центар за контролу прихода, Центар за интерну ревизију и Центар за реструктурирање.

Послови у Друштву обављају се у оквиру организационих делова: кабинет генералног директора, секретаријат органа управљања, сектор, центар, секција, организациона јединица.

У оквиру сектора и центара образују се нижи организациони делови: одељење и служба.

У оквиру секција образују се нижи организациони делови: организациона јединица (ОЈ), одељење, служба, станица, радионица, сервис.

Кабинет генералног директора и послови који су организационо везани за Кабинет и органе Друштва, Скупштину и Одбор директора, обухватају послове остваривања пословодне, стручне и административне функције у Друштву.

За Кабинет генералног директора организационо су везани и послови Центра за унутрашњу контролу, Центра за контролу прихода, Центра за интерну ревизију и Центра за реструктурирање.

На челу Друштва је Одбор директора, којег предлаже Скупштина Друштва, а Скупштину Друштва именује Влада Републике Србије.

II ПРИКАЗ РАЗВОЈА, ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА И РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА

1. Извештај пословодства о реализацији усвојене пословне политике

Скупштина Друштва на седници одржаној 22.06.2018. године на предлог Одбора директора, усвојила је Финансијске извештаје и Годишњи извештај пословања Друштва за 2017. годину и констатовала да се пословање обављало у складу са усвојеном пословном политиком.

2. Анализа остварених прихода, расхода и резултата пословања и рачуно анализа

„Србија Воз“ а.д. је у периоду јануар-децембар 2017. године остварило укупне приходе у износу од 7.283 милиона динара, и укупне расходе у износу од 7.508 милиона динара, док нето губитак из редовног пословања у овом периоду износи 638 милиона динара.

Најзначајнији извор финансирања текућег пословања су приходи од финансирања ОЈП, у износу од 4,46 милијарде динара, или 65,8% укупног пословног прихода.

Средства у износу од 3.250 милиона динара обезбеђена су за финансирање Обавезе јавног превоза у 2017. години (Закључком о усвајању Програма о распореду и коришћењу средстава субвенција Владе Републике Србије 05 Број 401-191/2017-1 од 13.01.2017. године).

Закључком Владе РС (05 Број: 401-12180/2017-1 од 08.12.2017. године), опредељен је износ од додатних 1.213 милиона динара, и то 951,3 милиона динара за плаћање накнаде за коришћење железничке инфраструктуре и цене услуге које пружа управљач инфраструктуре и 262,1 милиона динара за спровођење реформских активности и ликвидности новооснованих друштава насталих реструктурирањем.

Мере усмерене на смањење расхода, базиране су, између осталог, на рестриктивном приступу у планирању трошкова, контроли стварања обавеза, али и на активностима у циљу наставка процеса реструктурирања, као и на активностима у циљу редукције саобраћаја на одређеним правцима, и то на пругама које остварују најниже резултате рада, итд..

2.1.	Анализа прихода					
	Опис	Износ (у хиљадама динара)				%
	Приходи:	2017.	2016.	2017. %	2016. %	2017/2016 (индекс)
	Пословни приходи	6.780.821	7.260.590	93,09	98,26	93,39
	Финансијски приходи	34.374	50.481	0,47	0,68	68,09
	Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	10.875	10.883	0,15	0,15	99,93
	Остали приходи	457.701	67.337	6,28	0,91	679,72
	Укупно	7.283.771	7.389.291	100	100	-
	Приходи од продаје услуга (тржишта)					
	Приход од продаје услуга у земљи	1.572.870	1.680.184	79,67	78,73	93,61
	Приход од продаје услуга у иностранству	401.411	453.838	20,33	21,27	88,45
	Укупно	1.974.281	2.134.022	100	100	-

2.2.	Анализа расхода					
	Опис	Износ (у хиљадама динара)				%
	Расходи:	2017.	2016.	2017. %	2016. %	2017/2016 (индекс)
	Пословни расходи	7.183.010	7.064.171	96,54	89,93	101,68
	Финансијски расходи	24.130	43.089	0,32	0,55	56,00
	Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	9.250	122.814	0,12	1,56	7,53
	Остали расходи	223.919	625.278	3,01	7,96	35,81
	Укупно	7.440.309	7.855.352	100	100	-
	Пословни расходи					
	Трошкови материјала	427.306	139.098	5,95	1,97	307,20
	Трошкови горива и енергије	858.528	944.893	11,95	13,37	90,86
	Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних примања	2.567.003	2.941.105	35,74	41,63	87,28
	Трошкови производних услуга	2.039.780	1.933.646	28,40	27,37	105,49
	Трошкови амортизације и резервисање	1.152.202	996.940	16,04	14,11	115,57

Нематеријални трошкови	147.797	120.645	2,06	1,71	122,51
/Приходи од активирања учинака и робе/	(9.606)	(11.247)	-0,13	-0,16	85,41
Укупно	7.183.010	7.065.080	100	100	-

2.3.	Анализа резултата пословања			
	Опис	Износ (у хиљадама динара)		2017/2016 (индекс)
	Резултат пословања	2017.	2016.	
	Пословни добитак / (губитак)	(402.189)	195.510	
	Финансијски добитак / (губитак)	10.244	7.392	138,58
	Остали добитак / (губитак)	(156.538)	(466.970)	33,52
	Нето губитак пословања које се обуставља	(67.808)	(72.606)	93,39
	Добитак / (губитак) пре опорезивања	(224.346)	(539.576)	41,58
	Одложени порески расходи периода	(413.825)	(117.689)	351,63
	Нето добитак / (губитак)	(638.171)	(657.265)	97,09

2.4.	Рацио анализа и анализа показатеља пословања			
	Рацио анализа			
	Опис	2017.	2016.	2017/2016 (индекс)
	Принос на укупан капитал (добитак из редовног пословања пре опорезивања / капитал)			
	Принос на имовину (пословни добитак / пословна имовина)			
	Нето принос на сопствени капитал (нето добитак / капитал)	0,0000	0,0077	0
	Степен задужености (дугорочна резервисања и обавезе / укупна пасива)	0,0086	0,0047	182,27
	I Степен ликвидности (готовински еквиваленти и готовина / краткорочне обавезе)	0,0740	0,2431	30,46
	II Степен ликвидности (краткорочна потраживања, пласмани и готовина / краткорочне обавезе)	0,1640	0,1381	118,77

		Износ (у хиљадама динара)		2017/2016 (индекс)
		2017.	2016.	
	Нето обртни капитал (обртна имовина (без одложених пореских средстава) – краткорочне обавезе)	(8.661.808)	(9.569.824)	90,511675

2.5.	Анализа показатеља у вези са акцијама и тржишном капитализацијом			
	Опис	2017.	2016.	2015.
	Исплаћена дивиденда по акцији	0	0	0

3. Информације о остварењима друштва по сегментима у складу са захтевима МСФИ 8

Друштво не може издвојити сегменте у складу са МСФИ 8.

3.1 Главни купци, добављачи и сегменти

Најзначајнији купци представљени су у следећој табели:

Ред. бр.	Главни купци	Износ (у хиљ. динара)		2017/2016 (индекс)
		2017	2016	
1	ИНОС НАПРЕДАК	13.157	0	
2	МЕТАЛПРОМ ВАЉЕВО	25.994	0	
3	СРБИЈА КАРГО А.Д.	119.731	368.268	32,51%
4	ИНФРАСТРУКТУРА ЖС А.Д.	258.509	1.572.324	16,44%
5	ОПТИМА ТУРС	60.512	51.782	116,86%
6	COMTRADE	2.072	0	
7	MAV NOSTALGIJA	561	2.000	28,05%

Најзначајнији добављачи представљени су у следећој табели:

Ред. бр.	Главни добављачи	Износ (у хиљ. динара)		2017/2016 (индекс)
		2017	2016	
1	ИНФРАСТРУКТУРА ЖС А.Д.	2.378.772	2.048.663	116%
2	ЕП ЕПС	408.124	91.094	448%
3	ШИНВОЗ ДОО	215.476	9.262	2326%
4	ЖЕЛЕЗНИЦЕ СРБИЈЕ А.Д.	57.814	599.501	10%
5	СРБИЈА КАРГО А.Д.	57.169	304.974	19%
6	ЈКП БЕОГРАДСКИ ВОДОВОД	31.583	33.140	95%
7	ЗЗЗЗ РАДНИКА ЖЕЛ.СРБИЈЕ	31.261	31.398	100%

4. Информације о стању (број и %), стицању, продаји и поништењу сопствених акција

Основни капитал Друштва је 100% акцијски капитал и подељен је на 21.106.082 обичних акција, појединачне номиналне вредности од 1.000,00 РСД, по једној акцији и укупне номиналне вредности од 21.106.082.000,00 РСД. Акције су обичне и уписују се у књигу акционара.

5. Износ, начин формирања и употребу резерви током последње две године

На дан 31.12.2016. године Друштво је ангажовало независног проценитеља „Институт за економска истраживања“ д.о.о. Београд, са задатком да изврши процену вредности некретнина, постројења и опреме, у складу са међународним рачуноводственим стандардном МРС 16 и међународним стандардом финансијског извештавања МСФИ 13.

Проценом резерви на дан 31.12.2016. године, ревалоризационе резерве повећане су за 1.126.773 хиљада динара (овај ефекат се јавља код оних позиција код којих је садашња вредност увећана проценом), а за износ од 4.105.161 хиљада динара резерве су умањене (овај ефекат се јавља код оних средстава код којих је садашња вредност умањена проценом, а постојале су претходно признате ревалоризационе резерве).

Друштво је извршило укидање ревалоризационих резерви у корист губитка ранијих година у укупном износу од 3.329.005 хиљада динара, а за свако појединачно средство чија ревалоризациона резерва превазилази износ процењене вредности умањене за резидуалну вредност.

На дан 31.12.2017. године Друштво је спровело укидање резервисања за отпремнине у складу са Програмом решавања вишка запослених у износу 24.723 хиљада динара и извршило ново резервисање за отпремнине у складу са МРС 19 у износу 17.363 хиљада динара, тако да су резерве по овом основу, након спроведених промена у пословним књигама, повећане за 8.288 хиљада динара у односу на 2016. годину.

Друштво је извршило корекцију евиденције у пословним књигама и повећало вредност основних средстава и ревалоризационих резерви у износу 15.086 хиљада динара, на основу Закључка Владе РС 05 број 464-5808/2017-2 од 27.06.2017. године, којим је „Србија Воз“ ад пренето право коришћења на објектима Коначиште Београд и Локомотивске хале у Сомбору, обзиром да су наведени објекти по Деобном билансу били додељени новооснованим друштвима „Инфраструктура“ а.д и „Србија Карго“ а.д.

II а ИНФОРМАЦИЈА О КАДРОВСКИМ ПИТАЊИМА

1	Долазак нових запослених	Друштво је пословну 2017. годину започело са 2.455 запослених. Током 2017. године извршен је пријем 53 лица у складу са Уредбом о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава („Сл. гласник РС“, бр. 113/13, од 21.12.2013. године), а на основу закључка комисије за давање сагласности за ново запошљавање 51 бр: 112-4047/2017 од 05.05.2017, бр. 112-4839/2017 од 26.05.2017. год. и закључка 51 бр: 112-5821/2017 од 27.06.2017. год.
2	Одлазак запослених	У току 2017. године за 323 запослена је престао радни однос, од тога Програмом решавања вишка запослених из Друштва је отишло 277. Реализација смањења броја запослених спроведена је на основу Одлуке број 5/2016-22-12 од 05.09.2016. године и изменом и допуном Одлуке број 5-2016-26-14 од 18.11.2016. године.
3	Запошљавање значајних кадрова	Током године није било значајних промена у менаџменту Друштва.

III УЛАГАЊА СА ЦИЉЕМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У Друштву је дефинисана политика заштите животне средине кроз стално унапређење пословних процеса и активности које су у функцији општег интереса, и њихово спровођење на одржив и друштвено одговоран начин. Формирање Одељења за одрживи развој усаглашено је са законским регулативама Републике Србије из области заштите животне средине и управљања отпадом, који се генерише у току редовних активности самог Друштва.

Саму основу пословања у складу са заштитом животне средине чине очување радне средине и природног окружења, праћење и контролисање свих аспеката животне средине, и превенција загађивања и стварање услова за примену најбољих доступних технологија.

Циљ уређивања ове области животне средине је управљање отпадом на начин којим се не угрожава здравље запослених, а самим тим и животне средине. Превенција настајања отпада развојем чистијих технологија и рационалним коришћењем природних богатстава, као и отклањањем опасности од његовог штетног дејства, развој поступака и метода за одлагање отпада и развијање свести код запослених о неопходности адекватног управљања отпадом.

IV ДОГАЂАЈ ПО ЗАВРШЕТКУ ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ

1. Битни пословни догађаји који су се десили од дана билансирања до дана подношења извештаја

- Потписан је нови Колективни уговор број 1/2018-771 дана 24.05.2018. године, на период од 3 године. Новим Колективним уговором, садржана је и обавеза за исплату топлог obroка (дневни износ од 120 динара) и регреса (у износу од 12.000 динара на годишњем нивоу по запосленом), као и увећање дневнице за службена путовања у земљи (за 50%);
- Измирен преостали дуг према „Mainl bank“, односно друга рата у износу од 585.239, 52 ЕУР (69.702.026,83 динара) измирена је 07.02.2018. године;
- Затвор Барске пруге и пруге Ниш – Прешево, с тим да су радови на поменути деоницама започети у 2016. години;
- Пројекат „Ремонт и модернизација 5 вишеделних електромоторних гарнитура“ је започео са реализацијом. Потписан је Уговор са изабраним понуђачем *Consortium CRRC Zhuzhou Locomotive Co, ltd and Šinvoz ltd Zrenjanin*. Авансно плаћање у износу од 697.997,00 ЕУР извршено је 14.03.2018. године. До сада на ремонт и модернизацију је испоручено четири ЕМГ;
- „Србија Воз“ а.д. је у 2017. години закључило Уговор о зајму за Пројекат техничко-путничке станице (ТПС) Земун - фаза I, за које је у Закону о буџету Републике Србије планирана гаранција у износу од 30 мил. евра. и у току је спровођење квалификационог тендерског поступка.
- Реализована инвестиција набавке контејнера за смештај запослених у износу од 490 хиљ. динара;
- Реализована инвестиција дијагностика за ДМВ серије 711 у износу од 1,4 мил. динара;
- Реализована инвестиција пуњача за мобилно средство за пражњење вакум тоалета у износу од 800 хиљ. динара;

2. Наплаћена отписана или исправљена потраживања

У 2017 години није било наплате отписаних потраживања као и наплате исправљених потраживања.

3. Судски спорови изгубљени након истека пословне године

На дан 31.12.2017. године у пословним књигама Друштва је на име судских спорова, као потенцијални одлив средстава резервисан износ од 142.930 хиљада динара и то за судске спорове који су покренути у 2017 години по основу топлог obroка и регреса. За судске спорове који су покренути пре Деобног биланса, нису извршена резервисања у пословним књигама, али је извршена принудна наплата по извршним пресудама, обзиром да се у наведеним судским споровима „Србија Воз“ а.д. појављује као солидарни дужник.

Наплаћена средства по овом основу износе 78.000 хиљада динара за судске спорове и 3.006 хиљада динара за судске таксе.

Додатни проблем у пословању, како „Србија Воз“ а.д. тако и остала новооснована железничка предузећа, проузрокован је постојањем великог броја правоснажних и извршних судских пресуда којима се налаже да запосленима исплате потраживања из радног односа, односно предузима се принудно намиривање ових потраживања. Судски извршитељи пописали су готово сву покретну имовину „Железнице Србије“ а.д., али и нових железничких предузећа, с обзиром да су радници који туже за надоканду сменског рада запослени у новим компанијама, што додатно оптерећује њихово пословање. С тим у вези, МГСИ је у сарадњи са четири железничка предузећа предузело интензивне активности у циљу решавања овог питања.

Судска пракса основних судова, као и Апелационих судова у Републици Србији није уједначена по питању солидарне одговорности новооснованих друштава са „Железнице Србије“ а.д.. С тим у вези, новооснована друштва су у свим предметима у којима су донете правоснажне пресуде којима се утврђује солидарна одговорност са „Железнице Србије“ а.д. изјављивала посебну ревизију ради уједначавања судске праксе и подносила ванредни правни лек - предлог за понављање поступка због постојања нових чињеница и околности на основу којих је за њих могла да буде донете повољнија одлука да су била у могућности да их употребе у току поступка, а то је Протокол о усвајању Информације о спроведеном поступку статусне промене „Железнице Србије“ а.д. и отварању почетних стања у пословним књигама новоформираних друштава од 24. јуна 2016. године, који је прихватила Скупштина „Железнице Србије“ а.д. дана 30.06.2016. године, где је тачком 40. (дугорочна резервисања) и тачком 46. (остале краткорочне обавезе и друге обавезе) утврђено да се сва резервисања за судске спорове, као и судски спорови у току, накнаде штете, накнаде зараде и сл. преносе у почетно стање „Железнице Србије“.

У циљу превазилажења наведених проблема, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре одржало је више састанака којима су присуствовали, поред представника новооснованих друштава и представници Министарства правде.

Поред тога, имајући у виду да су се појавиле нове тужбе за топли оброк и регрес, на захтев суда, МГСИ је припремило, а Влада усвојила Закључак о прихватању текста Аутентичног тумачења одредаба члана 57. ст. 1. и 2. Колективног уговора за „Железнице Србије“ а.д. које се односе на топли оброк и регрес. Потписивањем Аутентичног тумачења од стране свих потписника Колективног уговора, у складу са овлашћењем прописаним Законом о раду, регулисаће се нејасноћа настала различитим тумачењима одредаба члана 57. Колективног уговора.

V ОПИС БУДУЋЕГ РАЗВОЈА ДРУШТВА ПРОМЕНА У ПОСЛОВНИМ ПОЛИТИКАМА ДРУШТВА, КАО И ГЛАВНИХ РИЗИКА И ПРЕТЊИ

1. Опис очекиваног развоја друштва у наредном периоду

Изградњом двоколосечне пруге Београд-Будимпешта, модернизацијом пруге Београд-Ниш-Граница са Бугарском, затим модернизацијом и реконструкцијом барске пруге, као и улагањима у остале пруге, стварају се услови за значајнију реализацију прихода, наравно уз реализацију инвестиција, између остalog, у возна средства за међународни саобраћај. Поред развоја међународног путничког саобраћаја, Друштво планира реализацију низа активности на развоју унутрашњег путничког саобраћаја како би железнички превоз путника преузео доминантну улогу на транспортном тржишту у Републици Србији.

Перманентно се предузимају активности на развијању директне сарадње са другим железничким управама у региону, како би се кроз међународне договоре о превозу путника смањили транспортни трошкови и повећала конкурентност путничког железничког саобраћаја.

Потенцијал транспортног тржишта за превоз путника је значајан и даје могућност за дугорочан развој и просперитет Друштва. У припреми је стварање транспортне заједнице Западног Балкана у којој треба да партиципирају железнице следећих земаља: Србија, Хрватска, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Македонија и Албанија. На поменутом простору важиће дозволе и лиценце издате у једној земљи за све земље. Развијена регулатива, дужина мреже и транзитни карактер мреже српских пруга омогућавају Друштву доминантан положај у таквој транспортној заједници, при чему треба имати у виду и нове токове путника.

2. Главни ризици и претње којима је изложено привредно друштво

У свом редовном пословању Друштво је у различитом обиму изложено одређеним ризицима, и то: ризик од губитка дела тржишта услед затвора пруга, ризик недовољног броја исправних возних средстава за потребе извршења Реда вожње, ризик од неоправдано високих трошкова коришћења железничке инфраструктуре и трошкова пословања, као и финансијским ризицима. Финансијски ризици укључују тржишни ризик (девизни и каматни), кредитни ризик, ризик ликвидности и ризик новчаног тока. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и превасходно се избегавају смањењем изложености Друштва овим ризицима. Управљање ризицима у Друштву је усмерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на економски положај и пословање Друштва.

Стабилност економског окружења у којем Друштво послује, у великој мери зависи од мера Владе у привреди и постојања одговарајућег правног и законодавног оквира.

Одредбама Закона о безбедности и здравља на раду („Службени гласник РС“ број 101/2005, 91/2015) прописана је обавеза послодавца да донесе Акт о процени ризика за сва радна места у радној околини, да утврди начин и мере за уклањање ризика, док је начин извршења обавезе одређен Правилником о начину и поступку процене ризика на радном

месту у радој околини („Службени гласник РС“ број 72/2006, 84/2006 - исправка, 30/2010 и 102/2015)

На основу наведених нормативних аката, в.д. Генералног директора Акционарског друштва за железнички превоз путника „Србија воз“ Београд, (у даљем тексту Друштво) донео је Одлуку о покретању поступка процене ризика број 4/2017-289-55, којом је предвиђено да процену ризика у Друштву изврши Стручни тим-лица са положеним стручним испитом и практичном оспособљености за обављање послова безбедности и здравља на раду и стручна лица свих организационих делова Друштва.

VI АКТИВНОСТИ ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА

Током 2017. године, Друштво није имало значајних улагања у истраживање и развој.

VII ОТКУП СОПСТВЕНИХ АКЦИЈА

Друштво није вршило откуп сопствених акција, односно удела.

VIII ОГРАНЦИ

Друштво нема огранке у земљи и иностранству.

IX ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ

Друштво примењује Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама који је 25.11.2016. године усвојен на Одбору директора Друштва Одлуком број 4/2016-214-45 и допуна Правилника о изменама и допунама Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама који је 23.06.2017. године усвојен на Одбору директора Друштва Одлуком број: 4/2017-361-74.

Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама, у делу рачуноводствених политика дефинисало одредбе МРС 32 – *Финансијски инструменти*, од члана 177. до члана 187. Финансијски инструменти су уговори на основу којих настају финансијска средства, једног друштва и финансијске обавезе или инструмент капитала другог друштва. Дефинисана су финансијска средства (готовина, уговорно право, власнички инструменти другог правног лица и друго), и финансијске обавезе (дугорочне обавезе, краткорочне финансијске обавезе, краткорочне обавезе из пословања и остале краткорочне обавезе), који се примењује у пословању Друштва.

Категорије финансијских инструмената

	URSD 000	
	2017	2016
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани	24,004	25,049
Потраживања по основу продаје	115,692	135,488
Потраживања из специфичних послова	796	2,957
Друга потраживања	30,795	32,801
Краткорочни финансијски пласмани	125,573	5,142
Готовински еквиваленти и готовина	845,032	706,677
	1,141,892	908,114
Финансијске обавезе		
Дугорочне обавезе	3,522	0
Краткорочне финансијске обавезе	64,291	130,316
Обавезе из пословања	666,429	1,236,640
Обавезе из специфичних послова	11,638	14,500
Друге обавезе	20,354	32,182
	766,234	1,413,638

Х УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА И ПОЛИТИКЕ ЗАШТИТЕ, ИЗЛОЖЕНОСТ ЦЕНОВНОМ РИЗИКУ, КРЕДИТНОМ РИЗИКУ, РИЗИКУ ЛИКВИДНОСТИ И РИЗИКУ НОВЧАНОГ ТОКА

У свом редовном пословању Друштво је у различитом обиму изложено одређеним финансијским ризицима, и то: ризик од неадекватне динамике и висине финансирања ОЈП, ризик ликвидности, ризик од губитка дела тржишта услед затвора пруга, ризик недовољног броја исправних возних средстава за потребе извршења Реда возње, ризик од неодобравања промене цена од Владе Републике Србије, ризик од неоправдано високих трошкова коришћења железничке инфраструктуре. Управљање ризицима у Друштву је усмерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на економски положај и пословање Друштва.

Финансијски ризици укључују тржишни ризик (девизни и каматни), кредитни ризик, ризик ликвидности и ризик новчаног тока. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и превасходно се избегавају смањењем изложености Друштва овим ризицима. Друштво не користи никакве финансијске инструменте како би избегло утицај финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији. Стабилност економског окружења у којем Друштво послује, у великој мери зависи од мера Владе у привреди и постојања одговарајућег правног и законодавног оквира.

- **Ризик од промене курса страних валута**

Друштво је изложено ризику од промене курса страних валута приликом пословања у земљи и иностранству, а који проистиче из пословања са различитим валутама, првенствено ЕУР. Девизни ризик настаје у случајевима неусклађености финансијских средстава и обавеза изражених у страној валути и/или са валутном клаузулом. У мери у којој је то могуће, Друштво минимизира девизни ризик кроз минимизирање отворене девизне позиције. У наредној табели је приказана изложеност Друштва девизном ризику на дан 31. децембар 2017. године:

У хиљадама РСД	ЕУР	УСД	ШФР	РСД	Укупно
Дугорочни финансијски пласмани	20,700	-	-	3,304	24,004
Потраживања по основу продаје	85,992	-	20	29,680	115,692
Потраживања из специфичних послова	-	-	-	796	796
Друга потраживања	-	-	-	29,921	29,921
Краткорочни финансијски пласмани	125,573	-	-	-	125,573
Готовински еквиваленти и готовина	-	-	-	845,032	845,032
Укупно	232,265	0	20	908,733	1,141,018
Дугорочне обавезе	-	-	-	3,522	3,522
Краткорочне финансијске обавезе	62,520	-	-	1,771	64,291
Обавезе из пословања	272,555	1,899	10,182	381,793	666,429
Обавезе из специфичних послова	-	-	-	11,641	11,641
Друге обавезе	593	-	-	19,761	20,354
Укупно	335,667	1,899	10,182	418,488	766,236
Нето девизна позиција на дан 31. децембар 2016.	(103,402)	(1,899)	(10,162)	490,245	374,782

Друштво је осетљиво на промене девизног курса евра, долара и швајцарског франка (ЕУР, УСД и ЦХФ). Следећа табела представља детаље анализе осетљивости Друштва на пораст и смањење од 10% курса динара у односу на дате стране валуте. Стопа осетљивости се користи при интерном приказивању девизног ризика и представља процену руководства разумно очекиваних промена у курсевима страних валута. Анализа осетљивости укључује само ненамирена потраживања и обавезе исказане у страној валути и усклађује њихово превођење на крају периода за промену од 10% у курсевима страних валута. Позитиван број из табеле указује на повећање резултата текућег периода у случајевима јачања динара у односу на валуту о којој се ради. У случају слабљења динара од 10% у односу на страну валуту, утицај на резултат текућег периода био би супротан оном исказаном у претходном случају. Главни разлог за наведено лежи у чињеници да Друштво има претежно кратку позицију у валути, те су стога обавезе у страној валути далеко веће од потраживања у истој.

	Изложеност девизном ризику на дан 31.12.2017.		Осетљивост на повећање / смањење Девизног курса од 10%	
	Средства	Обавезе	10%	(10%)
CHF	20	10,182	(1,016)	1,016
USD	-	1,899	(190)	190
EUR	232,265	335,667	(10,340)	10,340
	232,285	347,748	(11,546)	11,546

• Ризик од промене каматних стопа

Друштво врши анализу изложености ризику од промене каматних стопа на динамичкој основи узимајући у обзир алтернативне изворе финансирања и рефинансирање, пре свега за дугорочне обавезе будући да оне представљају најзначајнију каматносноу позицију. Активности управљања ризицима имају за циљ да оптимизирају нето расход од камата, уз услов да су тржишне каматне стопе на нивоу коју је у складу са пословном стратегијом Друштва. Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода дата је у следећем прегледу:

	2017	У РСД 000 2016
Финансијска средства		
Некаматносна и каматносна са фиксном к.с.		
Дугорочни финансијски пласмани	24,004	25,049
Потраживања по основу продаје	115,692	135,488
Потраживања из специфичних послова	796	2,957
Друга потраживања	29,921	32,443
Краткорочни финансијски пласмани	125,573	5,142
Готовински еквиваленти и готовина	845,032	706,677
	1,141,018	907,756
Каматносна - варијабилан к.с.		
	-	-
	1,141,018	907,756
Финансијске обавезе		
Некаматносне и каматносне са фиксном к.с.		
Обавезе из пословања	(666,429)	(1,236,640)
Обавезе из специфичних послова	(11,641)	(14,500)
Друге обавезе	(20,354)	(32,182)
	(698,424)	(1,283,322)
Каматносне- варијабилан к.с.		
Дугорочне обавезе	(3,522)	
Краткорочне финансијске обавезе	(64,291)	(130,316)
	(67,813)	(130,316)
	(766,237)	(1,413,638)
Гап ризика промене каматних стопа	(67,813)	(130,316)

Анализе осетљивости приказане у наредном тексту су успостављене на основу изложености променама каматних стопа за недериватне инструменте на датум биланса стања. За обавезе са варијабилном стопом, анализа је састављана под претпоставком да је преостали износ средстава и обавеза на датум биланса стања био непромењен у току целе године. Повећање или смањење од 1% представља, од стране руководства, процену реално могуће промене у каматним стопама.

	Повећање од 1 процентног поена		Смањење од 1 процентног поена	
	2017	2016	2017	2016
Резултат текуће године	678	1,303	(678)	(1,303)

• Ризик ликвидности

Друштво управља ликвидношћу са циљем да осигура да извори финансирања буду расположиви за измирење обавеза у тренутку њиховог доспећа. Друштво непрекидно процењује ризик ликвидности идентификовањем и праћењем промена у изворима финансирања потребним за испуњење пословних циљева Друштва, а у складу са пословном стратегијом Друштва.

Друштво управља ликвидношћу са циљем да осигура да извори финансирања буду расположиви за измирење обавеза у тренутку њиховог доспећа. Друштво непрекидно процењује ризик ликвидности идентификовањем и праћењем промена у изворима финансирања потребним за испуњење пословних циљева Друштва, а у складу са пословном стратегијом Друштва.

Следећа табела представља рочност доспећа средстава и обавеза, према преосталом року доспећа, на дан 31. децембра 2017. године:

У хиљадама РСД	До 3 месеца	Од 3 месеца До 1 године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Дугорочни финансијски пласмани	-	-	-	24,004	24,004
Потраживања по основу продаје	115,692	-	-	-	115,692
Потраживања из специфичних послова	796	-	-	-	796
Друга потраживања	29,921	-	-	-	29,921
Краткорочни финансијски пласмани	59,071	66,502	-	-	125,573
Готовински еквиваленти и готовина	845,032	-	-	-	845,032
Укупно	1,050,512	66,502	-	24,004	1,141,018
Дугорочне обавезе	-	-	3,522	-	3,522
Краткорочне финансијске обавезе	16,073	48,218	-	-	64,291
Обавезе из пословања	666,257	172	-	-	666,429
Обавезе из специфичних послова	11,641	-	-	-	11,641
Друге обавезе	20,354	-	-	-	20,354
Укупно	714,32	48,390	3,522	-	766,237
Рочна неусклађеност на дан 31. децембар 2017.	(336,187)	(18,112)	3,522	(24,004)	(374,781)

- **Управљање ризиком капитала**

Циљ управљања капиталом је да Друштво задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Друштво прати капитал на основу коефицијента задужености, који се израчунава као однос нето дуговања Друштва и његовог укупног капитала.

На дан 31. децембра 2017. и 2016. године, коефицијент задужености Друштва био је као што следи:

У 000 РСД	2017	2016
Укупне обавезе	13,705,156	14,045,254
Минус: Готовина и готовински еквиваленти	845,032	706,677
Нето дуговање	12,860,124	13,338,577
Укупан капитал	23,124,968	23,560,996
Коефицијент задужености	0.56	0.57

Ризик смањења средстава из Буџета Републике Србије: Постојање могућности смањења средстава одређених од стране државе за финансирање ОЈП, може довести, између осталог, до ризика техничке спремности капацитета за превоз путника, због евентуалног отежаног обезбеђења потребних средстава за одржавање, а самим тим појавила би се и могућност ризика у контексту безбедности саобраћаја.

Ризик ликвидности: Друштво управља ликвидношћу са циљем да осигура да извори финансирања буду расположиви за измирење обавеза у тренутку њиховог доспећа. Друштво непрекидно процењује ризик ликвидности идентификовањем и праћењем промена у изворима финансирања потребним за испуњење пословних циљева Друштва, а у складу са пословном стратегијом Друштва.

Ризик од губитка дела тржишта услед најављених затвора пруга: Услед очекиваних радова на железничкој инфраструктури Друштво ће бити суочено са ризиком од губитка дела тржишта, уз истовремени ризик од немогућности да се губитак надокнади од Управљача инфраструктуре. Истовремено, ненајављени затвори пруга од стране Управљача железничке инфраструктуре услед ванредних догађаја и ургентних ненајављених радова, одражавају се на пословање „Србија Воз“ а.д. кроз отказивање возова што, даље имплицира губитак прихода као и негативан утицај на рејтинг Друштва;

Ризик недовољног броја исправних возних средстава за потребе извршења Реда вожње: Стручне службе Друштва процењују да је за редовно одржавање возних средстава и набавку резервних делова потребно знатно више финансијских средстава од планираних програмом пословања, и то пре свега за нова возна средства, односно ЕМВ и ДМВ гарнитуре које излазе из гарантног периода;

Ценовни ризик: Друштво је изложено ризику услед евентуалног неодобравања промене цена од Владе Републике Србије у нивоу пројектоване инфлације, што има директан утицај на ликвидност Друштва. Истовремено, повећање цена подразумева и наставак

подизања нивоа квалитета превозних услуга, како би се одржало, односно повећало учешће железничког превоза путника на транспортном тржишту;

Ризик од неоправдано високих трошкова коришћења железничке инфраструктуре: Имајући у виду да превозници треба да сnose само оправдане трошкове пословања Управљача инфраструктуре, оправданост појединих елемената утврђивања висине накнаде за коришћење железничке инфраструктуре, односно начина њиховог обрачуна, има директан утицај на економски положај „Србија Воз“ а.д.

Кредитни ризик: Друштво је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Друштву измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак за Друштво. У случају неиспуњења обавеза од стране дужника, кредитним ризиком се управља предузимањем следећег:

- обуставља се даља испорука услуга,
- разматра се подношење тужбе надлежним институцијама,
- уговарање репрограма и вансудског поравнања,
- уговором се дефинишу одговарајући финансијски инструменти за обезбеђење плаћања потраживања (меница, банкарска гаранција, депозит и слично).

Ризик новчаног тока: Ризик новчаног тока је ризик да се из новчаних прилива неће обезбедити потребна средства за измирење доспелих обавеза. Ризик новчаног тока може узроковати рочну и валутну неусаглашеност обавеза и потраживања, а самим тим и неадекватну процену утицаја одређених издатака на ликвидност. Ризик новчаних токова могу узроковати и кредитни и тржишни ризици.

Руководство Друштва управља ризиком новчаног тока, тако што свакодневно врши усклађивање рочне и валутне усаглашености обавеза и потраживања, врши процену утицаја значајних издатака на ликвидност Друштва, а посебно врши процену прилива и кредитне способности комитената.

Тржишни ризик: У свом пословању Друштво је изложено финансијским ризицима од промена курсева страних валута и промена каматних стопа (девизни и каматни ризик), из разлога што има потраживања и обавезе у страној валути, као и уговорене обавезе и потраживања по варијабилним каматним стопама.

XI ПРЕГЛЕД ПРАВИЛА КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА

У циљу ефикасног и одговорног корпоративног управљања, успостављања високих стандарда етичког понашања, подизања нивоа превенције и ширења свести о потреби спречавања коруптивног понашања донети су следећи акти:

- Етички кодекс,
- Корпоративно управљање,
- Акциони план за спровођење антикорупцијских мера (Формиран је Антикорупцијски тим чији су чланови успешно прошли обуку „Етика и интегритет“ Агенције за борбу против корупције),
- Правилник о поступку унутрашњег узбуњивања,
- Етичка линија за пријаву неетичког и непрофесионалног понашања,

- Приручник за едукацију запослених о остваривању нулте толеранције на корупцију,
- Интерни план за спречавање корупције у јавним набавкама,
- Каталог примљених поклона,
- Информатор о раду

Такође је усвојен и План интегритета, у складу са смерницама Агенције за борбу против корупције, чија је сврха успостављање механизма који ће обезбедити ефикасно и ефективно функционисање институције кроз јачање одговорности, поједностављење компликованих процедура, повећање транспарентности код доношења одлука, контролисање дискреционих овлашћења, јачање етике, елиминисање неефикасне праксе и неприменљиве регулативе, увођење ефикасног система надзора и контроле.

„Србија Воз“ а.д. ће наставити да заузима свој проактиван став у циљу побољшања корпоративног управљања, повећања нивоа етичке културе, ефикасности, ефективности и транспарентности пословања.

Имајући у виду чињеницу да је увођење корпоративног управљања мотивисано, између осталог, жељом да се повећа ниво ефикасности, ефективности и транспарентности рада „Србија Воз“ а.д., предузимају се многе активности на унапређењу система праћења, извештавања и одговорности за резултате пословања.

„Србија Воз“ а.д. је потписао Уговор о зајму са Европском банком за обнову и развоја (EBRD), којим је, између осталог, предвиђено усвајање и спровођење Акционог плана корпоративног управљања, који укључује мере јачања функције интерне ревизије, затим јачање функције стратешког планирања, јачање функција управљања ризиком и интерне контроле, итд..

Дугорочни и средњорочни план

Скупштина Друштва је на седници одржаној 03.03.2017. године донела Одлуку број 5/2017-41-22 о усвајању Дугорочног и средњорочног плана пословне стратегије и развоја „Србија Воз“ а.д. за период од 2017. до 2027. године, који је у предвиђеном законском року предат Влади Републике Србије на сагласност.

Интерна ревизија

Почевши од 01.01.2017. године у Друштву је успостављен рад Центра за интерну ревизију.

Након доношења Повеље Интерне ревизије и увођења Етичког кодекса Интерне ревизије, Центар за интерну ревизију упутио је захтев Министарству финансија - Централној јединици за хармонизацију за спровођење практичне обуке за три ревизора, у циљу стицања звања овлашћени интерни ревизор.

Након спроведених припремних радњи, по инструкцијама Централне јединице за хармонизацију, у четвртм кварталу је након овлашћења Генералног директора Друштва започета надгледана (менторска) ревизија од стране Министарства финансија - Централне јединице за хармонизацију.

Доношење Стратешког плана интерне ревизије, који ће бити у складу са циљевима Друштва и усвојеном Стратегијом развоја интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији за период 2017. – 2020. планира се у трећем кварталу 2018. године.

Комисија за ревизију

Скупштина Друштва је на седници одржаној 18.11.2016. године, донела Одлуку број 5/2016-27-14 о именовању Комисије за ревизију.

Задатак комисије је да припрема, предлаже и проверава спровођење рачуноводствених политика и политика управљања ризика, испитује примену рачуноводствених стандарда у припреми Финансијских извештаја и оцењује садржину тих извештаја, врши надзор над радом унутрашњег надзора у друштву, врши надзор над поступком ревизије и проверу независности и објективности ревизора, даје мишљење о предлогу Уговора са ревизором друштва и у случају потребе даје образложени предлог за отказ уговора са ревизором Друштва и обавља друге послове из домена ревизије које јој повери Скупштина друштва.

Корпоративно управљање у Друштву

1. Друштво је организовано као акционарско друштво на неодређено време и регистровано је у Регистар привредних субјеката са матичним бројем 21127124 и ПИБ 109108438.
2. Једини акционар Друштва је Република Србија, за коју, на основу законских овлашћења, права акционара врши Влада Републике Србије, Београд, Немањина број 11, матични број 07020171 (у даљем тексту Акционар).
3. Највиши општи акт друштва је Статут и са њим су усклађена сва остала акта Друштва.
4. Друштво има пословно име и скраћено име, свој печат и штамбил, знак и логотип.
5. Друштво је организовано као једнодомно са органима управљања (Скупштина и Одбор директора).
6. Функцију Скупштине у Друштву врши Акционар. Скупштина заседа на редовним и ванредним седницама. Скупштину сазива Одбор директора.
7. Одбор директора се састоји од три директора. Сви директори су извршни директори. Директоре именује Скупштина на предлог Акционара. Одбор директора именује једног од директора за генералног директора Друштва. Генерални директор координира рад директора и организује пословање Друштва.
8. Примања пословодства:

- Примања чланова скупштине за период 01.01-31.12.2017. године

Ред. бр.	Име, презиме и пребивалиште	Образовање	Исплаћени нето износ накнаде
1	Кристина Бојовић (председник Скупштине)	дипл. ек.	599.256,00
2	Небојша Никић	дипл. ек.	499.380,00
3	Татјана Миливојевић	дипл. ек.	499.380,00
4	Младен Новаков	дипл. ек.	499.380,00

5	Никола Пандрц	дипл. ек.	499.380,00
---	---------------	-----------	------------

- Примања одбора директора за период 01.01-31.12.2017.године

Ред. бр.	Име, презиме и пребивалиште	Образовање	Исплаћени нето износ зараде
1	Југослав Јовић, Београд	дипл.маш.инж.	1.873.866,00
2	Весна Радосављевић	дипл. ек.	1.559.321,00
3	Весна Брајовић	дипл. инж. саоб.	1.552.574,00

в.д. Генералног директора

Југослав Јовић, дипл. маш. инж.